

Inregistrarea Registrului Urbanistilor din Romania (a profesiei de urbanist) in Baza Europeană Reg Prof IMI (baza de date a profesiilor reglementate), asa cum această profesie este reglementată în România, în concordanță cu Directiva 2013/55/UE privind recunoașterea calificărilor profesionale

RUR a redactat un raport catre Uniunea Europeana – baza de date a profesiilor reglementate, pe baza unui chestionar transmis de catre acestia.

Realizarea acestui raport a implicat o rapidă dar atentă analiză a activităților pe care le implică desfășurarea în România a acestei profesii reglementate: ținându-se cont de scopul pe care solicitantul îl precizează în preambulul chestionarului :

„În primul rând, este conceput pentru a oferi statelor membre sprijin în vederea realizării unor analize interne și unor dezbateri referitoare la profesie. Sub această formă, acesta poate fi folosit atât ca model standard în abordarea acestor discuții, cât și ca ghid referitor la modul de gândire pe care Comisia încurajează statele membre să-l adopte, pe cât posibil, ca parte a procesului intern de examinare analitică (screening).

În al doilea rând și ca urmare a primului punct, chestionarul este conceput ca o modalitate de partajare a cunoștințelor ; prin intermediul acestuia, statele membre pot împărtăși experiențele bazate pe acest tip de gândire și altor state membre. Acest lucru va încuraja celelalte state membre în demersul efectuării propriilor analize pe parcursul procesului de evaluare reciprocă, va facilita identificarea sinergiilor, provocărilor și oportunităților asigurându-se în același timp că etapele discuțiilor de grup beneficiază pe deplin de pe urma unui punct de pornire cu adevărat documentat și bine pregătit.”

Acest chestionar impreuna cu raspunsurile noastre le puteti citi mai jos.

1. Ați verificat dacă cerințele din cadrul sistemului judiciar național sunt direct sau indirect discriminatorii pe motive de naționalitate sau reședință ?

Cerintele incluse in reglementari proprii Registrului Urbaniștilor din România nu sunt discriminatorii pe baza de cetatenie sau reședința; regulamentele (de funcționare, de dobândire a dreptului de semnatura, precum și de cele derivate) au fost revizuite in concordanta cu prevederile “Directivei 2013/55/UE de modificare a Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale și a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012 privind cooperarea administrativă prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne („Regulamentul IMI”) și a Legii nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România (lege modificata și completata in anul 2015).

2. Care dintre următoarele motive imperative, legate de interesul general, justifică măsura/măsurile luate?

Ratiunile care, din interes general, relateaza cu “dreptul de semnatura” și cu celelalte masuri care decurg (adiacent acestuia), se definesc ca obiective/ motive imperative principale in planificarea urbana și regionala (urbanism și amenajarea teritoriului) sunt cuprinse direct sau indirect și in politici publice, in protectia consumatorului și primitoilor de servicii, in protectia mediului inconjurator, in pastrarea patrimoniului cultural, istoric, arhitectural și artistic; ansamblul acestora are in vedere și demnitatea profesiei (și a profesionistului) in comunitate.

3. Ce tip de riscuri sau beneficii ,specifice identificate, poate să reducă sau respectiv, să maximizeze măsura/măsurile luate de dumneavoastră?

Introducerea dreptului de semnatura ca reglementare obligatorie, pe plan national, pentru realizarea tuturor documentatiilor de urbanism și de amenajarea teritoriului, are in vedere aparitia posibila a unor situatii de risc in efectuarea activitatii profesionale, in realitatea documentatiilor realizate precum și in realitatea spatiaza rezultata in urma aplicarii documentatiilor respective, astfel incat eliminarea sau atenuarea unor asemenea riscuri, potenteaza beneficiile, directe sau indirecte, luate in considerare in planul obiectivelor/ motivelor imperative mentionate anterior.

3.1.- Se au in vedere urmatoarele riscuri:

- realizarea de documentatii incomplete, gresite și neconcordante cu legislatia;
- realizarea de documentatii de catre persoane care nu au calificare in domeniu;
- neglijarea, prin solutia prezentata, a uneia din cele doua parti ale echilibrului de interese: comunitar - privat;
- incapacitatea unor profesionisti in domeniu de a cuprinde in sinteza cantitatea de informatii provenind din multe campuri documentare, adesea situate in afara specializarii sale stricte(ca formare de baza);
- aparitia unor erori de natura economica sau juridica datorate neglijentei sau chiar din intentie, in realizarea documentatiei (cu consecinte, adesea grave, asupra interesului privat sau public-comunitar);

3.2.- Se au in vedere urmatoarele beneficii:

- respectarea prevederilor legale și a normelor tehnice specifice;

- asigurarea, cel puțin a unei calități minime a documentațiilor, a răspunsului față de cererea de servicii în domeniu, precum și a relațiilor dintre profesioniștii domeniului, precum și dintre aceștia și comunitate;
- eliminarea situațiilor de înșelăciune a diferiților solicitanți (îndeosebi privați) de către falși profesioniști sau profesioniști rău intenționați;
- creșterea responsabilității profesioniștilor în raport cu obligațiile profesionale contractuale și cu principiile deontologice.

4. În ce fel acționează măsurile dumneavoastră la nivel concret în vederea reducerii riscurilor sau a maximizării beneficiilor identificate la întrebarea nr.3 ?

În vederea reducerii riscurilor și a maximizării beneficiilor, măsurile luate prin Registrul Urbanistilor din România au în interiorul profesiei un caracter restrictiv orientativ, stimulator, în sensul explicat în continuare:

4.1.- Prin obligativitatea profesionistului furnizor de servicii de a dobândi dreptul de semnătură, se asigură evitarea angajării și a realizării documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului de către persoane fără pregătire corespunzătoare (fără calificare sau cu o calificare nespecializată), sau fără o experiență minimă în domeniu, ceea ce ar duce la organizări spațiale nefuncționale, neeconomice (ca utilizare de teren, materiale, bani și energie), distrugătoare pentru mediul înconjurător natural și istoric patrimonial; se evită neglijarea aplicării unei deontologii profesionale, neglijarea cunoașterii legislației curente, neincadrarea în procesul de formare continuă. Incorectitudinea se adaugă riscului unor rezolvări greșite a problemelor care se impun profesionistului prin documentațiile de urbanism sau amenajarea teritoriului la scară locală, regională sau națională, ca răspuns la solicitări private, comunitare sau naționale. În acest sens, spre minimalizarea riscurilor, dreptul de semnătură se dobândește de către profesionist pe baza documentelor proprii de calificare și se stabilește conform unui regulament specific, diferențiat în funcție de calificările acumulate și de nivelul lor.

4.2.- Astfel, prin dreptul de semnătură se asigură protecția beneficiarilor de servicii și prevenirea fraudelor în relațiile dintre aceștia și furnizorul de servicii; de precizat, totodată, că pentru anumite motive imperative - protecția mediului înconjurător sau conservarea patrimoniului construit cultural, istoric și arheologic, dreptul de semnătură atestă și o calificare suplimentară specializată, fără de care avizarea documentațiilor respective nu este legală; de altfel, în prezent dreptul de semnătură se acordă pe tipuri de documentații de urbanism și amenajarea teritoriului (care, de fapt, cuprind adesea unele sau altele dintre celelalte motive imperative, la care s-a făcut referința), avându-se în vedere calificarea acumulată în timp și experiența (prin acumularea de competențe în adiacența sau suprapunere).

4.3- Și, deși, pentru implicarea directă în definirea politicilor urbane nu se pretinde, un drept de semnătură specific, prin posibilă referință a unei politici urbane, la documentații de urbanism și amenajarea teritoriului, prealabil existente sau în perspectivă, indirect, autorii acestora sunt mobilizați în definirea sau înțelegerea și transpunerea acestei politici urbane, putând-o influența.

4.4.- În general, impunerea măsurii dreptului de semnătură operează într-un același mod și adesea cumulativ pentru toate motivele imperative legate de interesul general, luate în considerare de către Registrul Urbanistilor din România, față de lista inclusă acestui chestionar.

4.5.- În principiu, beneficiul reglementării privind însușirea unei documentații prin dreptul de semnătură, constă în creșterea responsabilității profesionistului pentru angajamentul său și, în

consecinta, pentru calitatea produsului/ serviciului pe care il ofera. Prin constienta proprie a profesionistului, cat si prin recunoasterea acestui fapt, dreptul de semnatura sustine demnitatea profesiei (profesionistului) in spatiul comunitar, national si local, fapt care sporeste increderea cetatenilor dar si exigentele lor pentru calitatea serviciului.

4.6.- Acest drept de semnatura acordat de catre Registrul Urbaniștilor din România este asumat, in raport cu documentatia, de catre profesionist prin parafa proprie; obligativitatea aplicarii acesteia, pe fiecare piesa a documentatiei (planuri, inscrisuri, ilustrari de analiza spatiala), este verificata conform legii, la aprobarea documentatiei respective, in serviciul corespunzator al administratiei publice.

4.7.- La dreptul de semnatura, in afara cerintelor privind calificarea si stagiul profesional, se asociaza cerinte legate de o exercitare nemijlocita a profesiei si de o formare continua, conform aceluiași regulament specific, ceea ce conduce la maximalizarea beneficiilor. Toate aceste cerinte initiale si de parcurs sunt urmarite in conformitate cu prevederile legale (Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, completata in 2015 care are la baza Directiva 2013/55 20 noiembrie 2013 de modificare a Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale). Masurile in baza carora se urmaresc cerintele respective nu sunt temporare si nu sunt instituite ocazional, ele fiind precizate in regulamentele de functionare ale Registrului Urbaniștilor din România si avand caracter general de aplicativitate. Ocazionale sunt masurile care decurg in subsidiar la nivelul individual de aplicare, atunci cand este cazul.

4.8.- O importanta masura cu caracter stimulatív, legata de cerinte proprii formarii continue consta in punerea la dispozitia profesionistilor inregistrati, cu activitate declarata, in mod gratuit, a unei reviste editata bianual de catre Registrul Urbanistilor din Romania-URBANISMUL, precum si a unor documente importante, cum au fost „Noua carta a urbanismului” redactata de catre CEU- ECTP si reeditata trilingv de catre Registrul Urbanistilor din Romania (in anul 2015) sau declaratiile UE cu referire la planificarea spatiala; se adauga aparitia anuala a unei carti importante din literatura de specialitate.

5. În măsura în care este posibil, vă rugăm să furnizați informații obținute referitoare la efectele concrete ale măsurii/măsurilor.

Registrul Urbaniștilor din România a fost infiintat în anul 2004 ca institutie publica cu autofinantare, avand drept scop gestionarea dreptului de semnatura, in baza unui regulament de functionare care in anul 2010 a fost pus in concordanta cu cerintele UE iar recent, in 2015, a fost adaptat Directivei 2013/55/UE privind recunoasterea calificarilor profesionale. Treptat, dupa constituire, s-a produs, in ansamblul profesionistilor dar si la nivelul comunitatilor, o constientizare a existentei Registrului Urbanistilor din Romania.

5.1- Desi initial profesionistii inregistrati in registru proveneau din randul arhitectilor (atunci doar acestia lucrand in domeniul urbanismului si amenajarii teritoriului, fara posibilitatea de a face o diferentiere între ei), astazi se constata (in baza unei investigatii asupra ultimilor 5 ani), ca din 1521 arhitecti inregistrati initial si pe parcurs, doar 325 sunt activi, cu minimum o lucrare anual, inregistrata la RUR. Acestora li se adauga, 233 urbanisti (care au aparut in practica domeniului dupa anul 2005, ca o consecinta a reconsiderarii programelor de formare/calificare in domeniu) si 163 alti profesionisti, cu diferite formari de baza si specializari ulterioare postuniversitare pentru urbanism si amenajarea teritoriului (ingineri in constructii, geografi, sociologi, economisti, ecologi, etc).

5.2- Implementarea dreptului de semnatura s-a realizat pe parcursul a cca 5 ani; a fost nevoie de timp pentru ca el sa fie aplicat de catre profesionisti, recunoscut si respectat de catre beneficiarii de servicii sau de catre politicieni si functionarii publici. Cu toate acestea si astazi se mai pot gasi, este adevarat, in general, la nivelul administratiilor comunale, documentatii care nu ajung la avizare la nivelurile administrative superioare si care nu au parafa cu drept de semnatura (astfel, eludand girul profesionistului-specialist). Functionand doar cu 4 birouri de reprezentare regionala (din 8 cate sunt necesare), datorita pe de o parte depasirii posibilitatilor de suportare a costurilor, din autofinantare, si pe de alta parte datorita dificultatii provizorii in angajarea de noi salariati, Registrul Urbanistilor din Romania nu poate monitoriza intru totul situatia, pentru aceasta fiind necesare si precizari legale suplimentare, in sensul accesului direct la informatiile necesare din mediul administratiilor locale. Fara a avea o statistica exacta, apreciem totusi, ca acum, circa 97 % din documentatiile mai importante au deja, la o prima prezentare in avizare, autori care si-au asumat conform legii, dreptul de semnatura; si totodata constatam ca dintre acestea, numai cca 5 % sunt criticabile, datorita unei calitati neacceptabile, dincolo de critica fireasca careia ii este supusa orice documentatie.

5.3- Registrul Urbanistilor din Romania nu are calitatea de a respinge astfel de documentatii nemultumitoare, dar de fiecare data cand o constatam, semnalam deficienta direct profesionistului in cauza, sau entitatii profesionale care a produs-o (20 de cazuri). In conformitate cu legea, Registrul Urbanistilor din Romania are reprezentanti in majoritatea comisiilor consultative de avizare la nivel central, judetean si orasenesc. Astfel, alaturi de administratia centrala si locala, RUR exercita o monitorizare partiala a produsului realizat de catre profesionisti. Constatam cu aceasta ocazie o sporire a constientizarii profesionistilor privind probleme cum sunt: economia si folosirea eficienta a teritoriului, abordarea integrata a problemelor in dezvoltarea urbana si teritoriala, conservarea patrimoniului istoric , construit si natural, protectia mediului inconjurator, coordonarea retelelor de servicii, asigurarea mobilitatii urbane, grija pentru prevenirea conseciintelor negative ale dezastrelor naturale. Desigur ca la aceasta situatie converg si alte masuri luate in domeniu, in afara dreptului de semnatura, din initiative politico-administrative sau cetatenesti.

5.4.- Prin regulamentul său, Registrul Urbanistilor din Romania primeste sesizari/ reclamatii cu referire la calitatea unor documentatii. Ele sunt comentate in comisia sa profesională sau / si in cea de disciplina. Aceste comisii nu fac inasa, observatii cu referire la conceptia de organizare compozitional-spatiala, decat in masura in care se face o atingere la legislatia generala, la prevederile Codului Civil, la preluarea corecta a datelor din teren, la continutul legal pentru tipul respectiv de documentatie, la relatiile dintre profesionist, beneficiar si autoritatea publica, precum si la rezolvari tehnice profesionale. In cazul constatarii unor nereguli grave de ordin legal, situatia este semnalata entitatilor competente juridic. Sanctiunile care decurg pe linia Registrului Urbanistilor din Romania sunt independente de abordarea juridica a cazului. In ultimii 5 ani, Registrul Urbanistilor din Romania a primit 22 sesizari si reclamatii, semnaland alte incorectitudini in afara celor constatate direct de catre Consiliul Registrului Urbanistilor din Romania:

Felul conflictului/incorectitudinii	Ce se sesizeaza	Rezolvare/ Santionare	Numar sesizari
1	2	3	4
Sesizate direct de catre	calitate slaba a docu-	Avertizarea furnizorului de	

Consiliu	mentatiei	servicii/profesionistului	16
Intre profesionisti	intrerupere si continuare lucrare	intelegere amiabila prin medierea Registrului Urbanistilor din Romania	3
De la cetateni catre profesionisti	incalcare a unor documentatii anterioare, neinregistrare corecta a situatiei existente, nerespectarea unor norme de Cod Civil, ocuparea unor spatii verzi	nefondate	2
		discutie cu profesionistul spre rectificare	4
		constatarea erorii, semnalarea constatarii organului de aprobare, sanctionarea profesionistului cu avertisment, cu obligativitatea refacerii lucrarii	3
		constatarea erorii si avertizarea profesionistului	4
		constatarea neglijentei profesionale si suspendarea dreptului de semnatura pe o perioada de timp cuprinsa intre 3 luni si 1 an *	4
De la administratie publica catre profesionisti	nerespectare prevederi din documentatii anterioare in valabilitate	obligatia refacerii lucrarii	1
De la profesionisti catre administratiile publice	nerespectare prevederi plan urbanistic general sau/si plan urbanistic zonal	discutie la administratia locala - cu acceptarea corectarii situatiei	1
		- cu mentinerea situatiei	3

* Aceste situatii care duc la refacerea documentatiei si chiar la rezolvarea conflictului de interese (beneficiar- profesionist) in instanta judecatoreasca, decizia fiind singura justificare acceptata pentru retragerea definitiva a dreptului de semnatura; sunt situatii care se constituie prin neglijarea de catre profesionist a datelor concrete din teren prin necuprinderea lor in documentatii sau prin incalcare dreptului la proprietate.

5.5 - In afara sanctiunilor legate direct de deficiente privind serviciul produs (documentatiile de urbanism si amenajarea teritoriului), prin regulamentele RUR se prevad si sanctiuni cu referire la neindeplinirea cerintelor pe parcurs: formare continua, raportarea periodica, plata catre Registrul Urbanistilor din Romania a tarifului pe documentatie (nefiind in cauza o alta taxa sau o cotizatie anuala, indiferent de cat se lucreaza).

5.6. - Aplicarea masurilor regulamentare, finalizate sau nu, prin sanctiuni, sunt comunicate public si comentate in mediul profesional atunci cand este posibil. Se constata in consecinta, o scadere a abaterilor.

5.7. - Monitorizarea de catre Registrul Urbanistilor din Romania a calitatii serviciului efectuat de catre profesionisti, evidentiaza un raspuns al acestora diferit, supus, ca adresare si remunerare, jocului pietei de servicii, asupra careia Registrul Urbanistilor din Romania nu intervine/ influenteaza in nici un fel. Din punctul de vedere al raportului calitate serviciu/ cost se constata situatia, de fapt, fireasca, in sensul ca documentatiile de calitate superioara, se dovedesc a fi fost angajate cu un cost mai ridicat. Documentatiile angajate cu un cost redus sunt, in general, adiacente altor lucrari care, motivat sau nu, pentru entitatea producatoare reprezinta, in fapt, interesul financiar; astfel, obiectul documentatiei in cauza devenind doar un pretext, preia putin din valoarea financiara angajata (situatii in care Registrul Urbanistilor din Romania nu are cum sa intervina, neavand nicio implicare in desfasurarea licitatiilor); sau sunt documentatii realizate de profesionisti mai putin competenti cu sau fara eludarea dreptului de semnatura.

5.8. - Se constata, de asemenea, un nivel variabil de satisfacere a beneficiarilor, care nu este indiferent, pentru majoritatea acestora, de costul serviciului raportat la dorinta si posibilitate; nu se poate nega insa, satisfactia beneficiarului de a avea a face cu un profesionist foarte bun, in favoarea calitatii lucrarii chiar daca serviciul sau este mai scump; dupa cum nu se poate nega faptul ca lucrul acesta apare si ca o consecinta fata de presiunea care se exercita, in unele cazuri asupra profesionistului, de a forta reglementarile impuse locului. Este de semnalat, la nivelul comunitatii, o fluctuatie a nivelului de satisfactie, reflectand deasemenea diferentierile de calitate a documentatiilor dar si influentele diferitelor interese sau puncte de vedere pe fondul unei, inca insuficient acomodate comunitati, la participativitate, la cultura urbana.

6. Este obiectivul de interes general pe care l-ați indicat la punctul 2 urmărit în mod consecvent și sistematic ?

Așa dupa cum s-a aratat in comentariul la chestiunea anterioara (4)- a realizarii documentatiilor (de urbanism si amenajarea teritoriului) implica o problematica foarte larga, astfel incat obiectivele/ motivele imperative indicate ca fiind in atentia noastra, in mod normal se urmaresc in ansamblu (ele suprapunandu-se, combinandu-se, fiind rariori abordabile separat, ci doar posibil prioritar, dar numai in context).

6.1. - Urmarirea acestor obiective de catre Registrul Urbanistilor din Romania, este consecventa in limitele acoperirii teritoriale la nivel national si al permisivitatii legale, fara insa a realiza, datorita acestor limite (vezi raspunsul la chestiunea 5.2), o urmarire sistematica. Referindu-ne la documentatiile de urbanism si amenajarea teritoriului, ca obligatie profesionala (pentru care se impune dreptul de semnatura) trebuie sa revenim si sa facem o distinctie intre cele trei feluri de riscuri care se manifesta:

- riscurile in activitatea de realizare a documentatiei (din contractare incorecta, incompleta, nerealizare in termen, realizare cu lipsurile fata de continutul cadru necesar, neobtinerea avizelor necesare conform legii, nerealizarea in cadrul costului angajat);
- riscurile in realitatea documentatiei odata realizata (din incorectitudinea datelor, abordarea incompleta, lipsa de viziune prospectiva, insuficienta sau incorectitudinea informatiilor sau masurilor de implementat in teritoriu sau in alte studii consecutive);

-riscurile in realitatea concreta a spatiului / teritoriului organizat (din cunoasterea incompleta a situatiei, lipsa de viziune prospectiva, lipsa unei abordari participative, propuneri incomplete sau a unor prioritati gresite).

6.2. - Cum o documentatie de urbanism sau de amenajarea teritoriului cuprinde si creatie pe langa ceea ce este cerut de catre continutul cadru sau de catre procedurile specifice, prin lege, Registrul Urbanistilor din Romania ca gestionar al dreptului de semnatura, nu are competente de urmarire, decat partiale, asupra a ceea ce reprezinta ideea de creatie, exceptand dreptul de autor, precizat in regulamentele RUR.

6.3.- Exista o apropiere a modului nostru de abordare (de fapt specific domeniului), de acele activitati care implica proiectul realizat in interes public si indeosebi de activitatea in arhitectura, unde se cere, deasemenea, un drept specific de semnatura (gestionat de catre Ordinul Arhitectilor din Romania), atestand insa, alte competente, impuse de proiectul de executie a unui obiect construit (riscurile, principial sunt partial apropiate, dar scara teritorial- spatiaala si in conseciinta, efectele, sunt dimensional foarte diferite in realitatea practica (ca spatializare, functionalitate, conseciinte in mediu, costuri de realizare) - ceea ce face ca obiectivarea interesului profesionistului sa se impuna metodologic intr-un alt fel, antrenand o ampla complexitate profesionala.

7. Vă rugăm să explicați în ce măsură gradul de complexitate sau natura activităților rezervate justifică faptul că aceste activități pot fi îndeplinite exclusiv de profesioniști cu calificări profesionale specifice ?

In primul rand trebuie precizat faptul ca produsul serviciului care face obiectul existentei Registrului Urbanistilor din Romania, documentatia de urbanism sau amenajarea teritoriului este un produs de integrare rezultat prin cumularea aportului mai multor profesii care pe baza unei formari initiale (cu aplicare de fond, majoritara, inafara acestui domeniu) si a unei formari specializate ulterioare, se asociaza urbanistului,(acesta avand o formare de baza in domeniu si adesea si o formare specializata in acelasi domeniu.

7.1. - Formarea de baza, proprie domeniului ca si cea specializata explica caracterul rezervat al mai multora dintre activitatile **..???** de catre corpul profesional al urbanismului si amenajarii teritoriului, fapt evident prin lista competentelor care sunt furnizate in suplimentul de diploma de licenta, pentru titlul de „urbanist” si in suplimentul de diploma de „master in urbanism,, care vine in completarea celei anterior specificate sau a diplomelor provenind in urma formarii de baza, din domenii adiacente. Desi ideea de creatie prin natura ei, nu poate fi supusa unei reglementari, cum s-a aratat, nefiind un obiectiv expres in competentele Registrului Urbanistilor din Romania, trebuie precizat faptul ca exercitarea profesiei in urbanism si amenajarea teritoriului, implica o creativitate specifica, proprie, de care specialistii din profesii adiacente (numite astfel, tocmai datorita acestei motivatii), se apropie prin acea formare suplimentara specializata. Consemnam, deasemenea, faptul ca desi se folosesc continuturi cadru si normative, realizarea unei documentatii de urbanism sau amenajarea teritoriului implica si o creativitate la nivelul organizarii proceselor, a relatiilor spatiale de natura functionala sau configurativa, care implică capacitatea de definire a prioritatiilor/ optiunilor de dezvoltare raportate la mediu, precum si capacitatea de a gasi si a formula corecte variante pentru fundamentarea deciziei; dupa cum o anume activitate

compozitionala in organizarea spatiului este inevitabil a fi exprimata/ sugerata in documentatie.

7.2. - Complexitatea activitatilor in acest domeniu este evidentiata si printr-un numar important de alti profesioniști cu calificari superioare (istorici, spre exemplu) sau medii (tehnicieni, desenatori, operatori de calculatoare, agenti de interviu) care sunt angajati pentru realizarea unor lucrari parțiale componente, mai mult sau mai puțin specializate, care nu au nevoie a fi identificate ca proportii in domeniu, ceea ce face ca sa nu fie nevoie de cunostinte suplimentare pregatirii lor initiale. De subliniat faptul ca in cazul birourilor mici de urbanism, aceste lucrari complementare sunt realizate de aceeasi profesioniști specializati in domeniu, care angajeaza lucrarea.

7.3. - Sunt multe situatii in care avem profesioniști cu mai multe specializari in domeniu, si care in consecinta obtin dreptul de semnatura pe mai multe categorii de documentatii sau parti de documentatii.

8. În cazul în care ați indicat mai multe măsuri în sistemul de examinare analitică (screening), ați examinat efectul cumulativ al tuturor măsurilor aplicate activităților profesionale ?

Registrul Urbanistilor din Romania este in curs de a deschide o examinare analitica cu referire la stari, masuri si efecte la nivelul activitatiilor profesionale. Asa cum s-a aratat si referitor la chestiunea a 5-a putem in sa semnala cateva constatari:

8.1.- Masurile aplicate, cu referire la exercitarea profesiei, avand un caracter permanent, au fost: uzul obligatoriu al dreptului de semnatura pentru documentatiile de urbanism, dovedit prin certificatul si parafa eliberate de catre RUR si in subsidiar obligativitatea integrarii in procesul de formare continua pe tot parcursul vietii, raportarea anuala a activitatii, obligativitatea stagiaturii, inscrierea in Tabloul National al Urbanistilor (evidenta publica la zi, in sprijinul beneficiarilor de servicii], a profesioniștilor cu drept de semnatura pe specialitati profesionale de baza si pe zone teritoriale. Temporar au fost aplicate si masuri acordate conditiilor de etapa care influentau negativ exercitarea profesiei (privind, spre exemplu, angajarea si efectuarea stagiului de catre tinerii profesioniști, intr-o perioada de criza cand s-a redus foarte mult volumul de lucru in domeniu, precum si, din acelasi motiv, reducerea temporara a tarifelor pe lucrare).

8.2.- In vederea gestionarii exercitarii dreptului de semnatura s-au aplicat si cateva masuri organizatorice privind legalitatea competentei Registrului Urbanistilor din Romania ca autoritate nationala pentru recunoasterea actelor de studii in domeniu, integrarea RUR in sistemul IMI, recunoasterea Registrului Urbanistilor din Romania de catre Consiliul European al Urbanistilor (CEU - ECTP), sub egida caruia s-a elaborat Carta Urbanismului European, document publicat de catre RUR in limbiile romana, engleza si franceza, fiind transmis autoritatilor centrale si locale, precum si profesioniștilor, implicarea in actiunea de formare specifica aplicata a functionarilor publici angajati in administratia locala cu misiune in urbanism si amenajarea teritoriului.

8.3.- Interesul Registrului Urbanistilor din Romania pentru procesul de formare de nivelul 6 (licenta) si 7 (master) s-a exprimat prin intermediul Comisiei Profesionale in colaborare la precizarea continutului cadru de catre Facultatea de Urbanism (urmarind concordanta cu preocuparile Consiliului European al Urbanistilor in acest sens), in finalizarea Cadrlui National al Calificarilor din Romania si in actiunea CEU de recunoastere a calificarilor din

domeniul urbanismului in Europa; ca o masura directa, a rezultat regulamentul propriu RUR pentru recunoasterea programelor de master ca specializari valabile pentru dreptul de semnatura in urbanism si amenajarea teritoriului.

8.4.- Registrul Urbanistilor din Romania, in baza informatiilor primite din teritoriu, precum si a aspectelor constatate direct in practici de urbanism si amenajarea teritoriului, a sustinut mai multe dintre masurile propuse de catre Ministerul Dezvoltarii Regionale si Administratiei Publice privind imbunatatirea documentatiilor de urbanism si amenajarea teritoriului (inclusiv introducerea unor noi componente, conform directivelor UE – cum este planul de mobilitate), masuri care, in urma legiferarii, s-au aplicat activitatilor profesionale in domeniu, clarificand intelegerea unor prevederi, simplificand continutul sau parcursul unei documentatii.

8.5.- In ceea ce priveste consecintele tuturor masurilor aplicate direct sau indirect/ intermediat de catre Registrul Urbanistilor din Romania asupra activitatilor din domeniu, trebuie precizat faptul (de altfel semnalat si anterior) că pentru domeniul de urbanism si amenajarea teritoriului este important efectul cumulat, toate masurile care se intreprind (si nu numai de catre Registrul Urbanistilor din Romania) conducand la un acelasi obiectiv : calitatea ofertei (documentatiei de urbanism sau amenajarea teritoriului) si in consecinta calitatea spatiului organizat. Desi nu avem o evaluare metodic realizata (din motive specificate anterior) apreciem caracterul cumulativ pozitiv al efectelor : cresterea exigentei fata de documentatii la nivelul administratiei locale, reducerea respingerii documentatiilor la avizările pe parcurs si finale, o mai atenta corelare intre documentatii de niveluri diferite, o contributie mai constienta pentru realizarea documentatiilor necesare pentru proiecte din fonduri europene; aceste constatari rezulta din rapoartele trimestriale ale birourilor de reprezentare ale Registrului Urbanistilor din Romania in teritoriu.

9. Ați luat în considerare utilizarea mecanismelor alternative în vederea atingerii obiectivelor?

Sistemul de reglementare in domeniul urbanismului si amenajarii teritoriului are in vedere, deja, trei mecanisme in urmarirea calificarii, cu valabilitate generala; insa, in ceea ce priveste documentatiile de urbanism, ele nu pot functiona in sine (asa cum functioneaza pentru alte activitati, care nu se impun printr-o practica specifica, diferentiata, interdisciplinara si care nu angajeaza, intr-o mare masura, un interes comunitar).

9.1. Se are astfel, in vedere ca:

- reexaminarea periodica a nivelului conditiilor de calificare in concordanta cu categoriile de drept de semnatura, a condus, ca raspuns la o necesitate, la sustinerea infiintarii in anul 1998 a unui program dedicat de formare in urbanism care in anul 2005 s-a disjuns intr- un program de licenta (nivelul 6) si in cateva programe de masterat (nivelul 7) specializate, acestea din urma fiind deschise atat urbanistilor cat si altor formari de baza (arhitecti, ingineri, etc); in prezent, in tara, functioneaza peste 12 programe de masterat pe tema “urbanism” cu abordari, continuturi si durate diferite in timp; Registrul Urbanistilor din România a introdus recunoasterea acestor programe, pentru obtinerea dreptului de semnatura si tine legatura cu unitatile de invatamant superior care le organizeaza si participa la pregatirea de catre Consiliul European al Urbanistilor (CEU- ECTP) a unei platforme unice pentru formarea in domeniu;

- in urma propunerilor Facultatii de Urbanism din Universitatea de Arhitectura si Urbanism “Ion Mincu”- Bucuresti (sustinuta de catre RUR), din anul 2015 diploma de licenta (240

credite) pentru domeniul urbanismului este, conform legii, o diploma de titlu (“urbanist”) de tipul diplomelor de “inginer”, iar diploma de finalizare a programului de masterat este o diploma deasemenea conferind titlul de “master”;

- in concordanta cu realitatea practica in domeniu, Registrul Urbaniștilor din România a militat pentru deschiderea activitatilor in domeniu (pentru documentatiile de urbanism si amenajarea teritoriului), catre profesii conexe; o deschidere care a necesitat, in sensul celor aratate la pct. 7, o reglementare prin dreptul partial de semnatura; se constata, in ultimii ani, spre exemplu, in consecinta, o crestere a implicarii geografilor in studiile de amenajare a teritoriului.

- in baza certificarii dreptului de semnatura, titularul are dreptul de a folosi in exercitarea profesiei, atasat titlului academic si a titlului profesional de “specialist in urbanism si amenajarea teritoriului”.

9.2.- In conexiune/ complementaritate, sunt in folosinta ca suport, sau ca o conditionare pentru valabilitatea documentatiilor de urbanism si amenajare a teritoriului, si alte prevederi regulamentare specifice care se verifica la acceptarea lucrarilor in unele avizari, altele decat cele propriu-zise de urbanism: de exemplu atestatul de expert Ministerul Culturii (pentru lucrari ce implica patrimoniul construit istoric), certificat elaborator studii de protectie a mediului de la Ministerul Mediului (pentru lucrari sau parti de lucrare, care implica analize de mediu natural), dreptul de semnatura in arhitectura (pentru autorizarea sau aprobarea executiei cladirilor).

9.3.- Utilizarea de certificare voluntara este inoportuna in domeniul urbanismului si amenajarii teritoriului, la nivelul de calificare care trebuie luat in considerare iar reducerea sferei de actiune a activitatii rezervate nu se justifica, (datorita faptului ca prin insasi referirea doar la documentatii, avem a face cu o reducere a sferei de interes a activitatii din domeniu care are fatete multiple care in complexitatea sa nu sunt reglementate prin dreptul de semnatura).

9.4 - Intervin, de asemenea si alte prevederi de lege cum este cea referitoare la obligativitatea ca profesionistii care ocupa postul de Arhitect- Sef in administratia publica locala sa fie atestati de catre RUR ceea ce pune problema competentelor profesionale in raport cu o functie publica specifica,(care in fond este acum, neatractiva pentru un urbanist, arhitect sau inginer); situatie in care multe dintre aceste posturi sunt ocupate provizoriu de persoane avand o alta pregatire, astfel incat trebuie depuse eforturi importante de recalificare.

10. În urma examinării interne a profesiei reglementate de față, la care dintre următoarele concluzii ați ajuns ?

Luand in considerare actuala situatie din domeniul de activitate avut in vedere, in corelare cu ansamblul exercitarii profesiei, cu nivelul de dezvoltare al societatii romanesti, cu formele si rezultatele procesului complex de formare, cu felul de comportament uman si cetatenesc, in urma experientei de 10 ani de manifestare a Registrului Urbaniștilor din România (care initial a preluat si preocupari ale Asociatiei Profesionistilor Urbanisti din Romania - APUR, astazi asociatia revenind la un drum propriu, dar ramanand in colaborare cu Registrul Urbaniștilor din România), consideram ca este necesara mentinerea sistemului actual cu imbunatatirea mijloacelor de monitorizare si simplificarea unor documente orientative – actiune deja in desfasurare, la nivelul principalelor regulamente de functionare.

10.1- Se urmareste simplificarea sistemului categoriilor de drept de semnatura si aducerea lui la zi, in raport cu exigentele actuale ale documentatiilor de urbanism si amenajarea teritoriului, o clarificare a cerintelor referitoare la obtinerea si exercitarea in timp a dreptului de semnatura. Cum solicitarea unui drept si obtinerea lui - in sensul exercitarii profesiei, implica si niste obligatii, consideram ca in cazul domeniului “urbanism si amenajare a teritoriului” nu avem o situatie impovaratoare prin reglementarea, care este de fapt partiala, pentru ca profesiunea poate fi practicata si in afara dreptului de semnatura, prin: realizarea unor studii de specialitate (altele decat documentatiile specifice care implica interesul comunitar si un anume grad de asigurare de calitate pentru beneficiarul public sau privat), in cercetare, educatie si formare, administratie, cultura , etc.

10.2 - Singurele obligatii ale profesionistului interesat de dreptul de semnatura sunt:

- prezentarea documentelor si sustinerea interviului la inscriere (in conf cu normele UE);
- stapanirea in actualizare a cerintelor legale specifice pentru documentatiile de urbanism si amenajarea teritoriului, ca problematica proprie evolutiei domeniului (in conf cu normele UE) fara de care nu este posibila o oferta ;
- preocuparea pentru formare continua pe tot parcursul vietii, incadrandu-se in prevederile regulamentului RUR pentru formarea continua (acumularea periodica a unui numar de credite din participari la diferite actiuni, in cea mai mare parte, de libera alegere);
- depunerea unui raport succint de activitate fara de care o monitorizare corecta nu este posibila;
- plata tarifului pe lucrare, fara de care finantarea Registrul Urbaniștilor din România (cu tot ce implica in conexiune: formare, reglementare, sistem IMI, etc.) ca institutie pentru gestionarea dreptului de semnatura nu ar fi posibila. Optiunea pentru tarif si nu taxa sau cotizatie rezulta din constatarea unei mari diferente intre profesionistii inscriși la Registrul Urbaniștilor din România, din punctul de vedere al angajarii lor pe piata muncii: exista un numar relativ mare de profesionisti care de multi ani nu au mai realizat nicio documentatie specifica (castigandu-si existenta din alte activitati in domeniu), astfel incat acestia nu platesc nimic; se pune insa intrebarea in ce masura acestia raman in actualitatea profesiei? Care este calitatea lucrarii pe care o fac la un moment dat, dupa o intrerupere de 10 chiar 5 ani a activitatii, pentru ca in conformitate cu prevederile directivei UE dreptul de semnatura nu poate fi retras (fapt acceptat doar in cazul unei condamnari juridice); si de aceasta situatie profita acei beneficiari care vor sa eludeze reguli sau sa plateasca mai putin pentru un astfel de serviciu.

11. Alte comentarii

Eficienta aplicarii dreptului de semnatura si a celorlalte masuri adiacente asupra exercitarii principalei activitati in urbanism si amenajarea teritotiului (realizarea documentatiilor) poate sa creasca, spre reducerea riscurilor si maximizarea beneficiilor.

11.1- Registrul Urbanistilor din Romania are in vedere in perioada urmatoare cateva actiuni legate de exercitarea profesiei si responsabilitatea pentru calitatea acestora in corelare cu dreptul de semnatura :

- implementarea unui serviciu de expertiza tehnica extrajudiciara care sa raspunda unor numeroase solicitari ale: autoritatilor locale, dar si ale cetatenilor;
- redactarea si propunerea unei noi rubrici pentru profesia de “urbanist” in Codul Ocupatiilor din Romania (ceea ce este acum ,în acest cod fiind eronat, fara legatura cu realitatea);

- revederea regulamentului propriu privind efectuarea stagiului, sustinandu-se pe o colaborare in acest sens cu Asociatia Profesionala a Urbanistilor din Romania.

11.2 - RUR sustine si asteapta si o imbunatatire a activitatii in domeniu (impulsionată din afara sa), in ceea ce priveste cadrul legal (cu referire la reconsiderarea, in concordanta, a legislatiei de domeniu, cu referire la organizarea licitatiilor publice in domeniu care sa promoveze calitatea serviciului prin dreptul de semnatura si cu referire la proceduri si continuturi actualizate pentru documentatiile de urbanism si amenajarea teritoriului).